

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-13>

УДК 330.341.1:338.242.4(477)

СТРУКТУРНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

STRUCTURAL TRANSFORMATION OF THE UKRAINIAN ECONOMY IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

Костик Євгеній Петрович

кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри економіки,
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1613-2422>

Чекаловська Галина Збиславівна

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін,
Чортківський навчально-науковий інститут підприємництва і бізнесу
Західноукраїнського національного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1201-574X>

Kostyk Yevhenii

Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav

Chekalovska Halyna

Chortkiv Educational and Scientific Institute of Entrepreneurship and Business
of the West Ukrainian National University

У дослідженні аналізується поточна структура економіки України, визначаються основні напрямки її трансформації та оцінюються потенційні наслідки глобалізації для сталого розвитку. Основна увага приділяється аналізу ключових економічних показників, динаміці експорту та імпорту, а також позиції України у світових рейтингах інноваційної діяльності. Відзначено, що економіка України, що історично базується на сировинному секторі, зокрема аграрній продукції та чорних металах, є вразливою до коливань світових цін. Результати демонструють необхідність переходу до інноваційної, орієнтованої на високі технології моделі економіки, здатної зменшити залежність від сировинного сектору та підвищити конкурентоспроможність. Автори акцентують на важливості диверсифікації економіки, зокрема через розвиток наукоємних галузей, та посиленні інтеграції України у міжнародний ринок досягнення сталого розвитку в умовах глобалізації.

Ключові слова: економіка України, глобалізація, міжнародні економічні відносини, регіональна економіка, інтелектуальний бізнес, структурна трансформація, валовий внутрішній продукт, експорт, імпорт, інноваційна діяльність, сировинний сектор, інвестиції.

The study analyzes the current structure of Ukraine's economy, identifies the main directions of its transformation, and assesses the potential impact of globalization on sustainable development. The focus is on the analysis of key economic indicators, export and import dynamics, as well as Ukraine's position in global innovation rankings. Globalization opens up new opportunities for Ukraine's integration into international markets, but at the same time requires a revision of the national economic structure to ensure its competitiveness and resilience to external shocks. Ukraine's economy, which has historically been based on commodities, particularly agricultural products and ferrous metals, is vulnerable to fluctuations in global prices. This dependence underscores the need for a transition to an innovative high-tech-oriented economic model that can ensure sustainable development and improve the living standards of citizens. The main steps in this direction are to increase Ukraine's participation in global innovation processes and develop knowledge-intensive industries. An analysis of gross domestic product using the production method shows that, despite the challenges posed by the war, Ukraine's economy continues to transform. GDP is expected to grow from UAH 3.98 trillion in 2019 to UAH 6.54 trillion in 2023, although a decline was recorded in 2022. Key sectors, such as agriculture and energy, show significant fluctuations, pointing to the need to diversify the economy. Studying the dynamics of exports and imports allows us to understand which industries contribute to economic development. The Ukrainian economy is integrating into the international division of labor, adapting to

global standards. The study emphasizes the importance of innovation and investment in structural transformation to ensure sustainable development in the context of globalization.

Keywords: economy of Ukraine, globalization, international economic relations, regional economy, intellectual business, structural transformation, gross domestic product, exports, imports, innovation, raw materials sector, investments.

Постановка проблеми. У сучасному світі процес глобалізації активно впливає на економічний розвиток країн, викликаючи як нові можливості, так і значні виклики для національних економік. Україна, перебуваючи на перетині інтересів міжнародних ринків та глобальних інтеграційних процесів, змушена адаптувати свою економічну структуру до вимог та змін світового господарства. Структурна трансформація економіки стає необхідною умовою для забезпечення стійкого економічного розвитку, підвищення конкурентоспроможності та інтеграції України в глобальні економічні процеси.

Глобалізація диктує нові стандарти та тенденції, зокрема у технологічному розвитку, мобільності капіталу, ринку праці та інноваційному потенціалі. Водночас для України ці процеси супроводжуються складнощами, пов'язаними з потребою оновлення виробничих потужностей, адаптації національної інфраструктури та підвищення продуктивності в умовах міжнародної конкуренції. Структурна трансформація, яка включає зміну пріоритетів у промисловості, сільському господарстві та сфері послуг, стає ключовим чинником економічного зростання та стабільності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про зростаючий інтерес науковців до цієї тематики. У сучасних роботах особлива увага приділяється адаптації національної економіки до світових стандартів, інтеграції України у глобальні економічні процеси та подоланню структурних дисбалансів, що гальмують розвиток ключових галузей. Так, О. Большая підкреслює, що глобалізація відкриває перед Україною перспективу створення розвиненої ринкової економіки, конкурентоспроможної на міжнародному рівні, основою якої стануть інновації та сучасні управлінські підходи. Це сприятиме позитивним зрушенням у відновленні та стабілізації економічних процесів, а також створить додаткові можливості для зростання національної економіки, яке значною мірою залежить від залучення інвестицій від розвинених держав-партнерів. Така модель забезпечить сприятливі умови для ефективної інтеграції України у світову економіку [1, с. 78]. Водночас В. Подзізей та Т. Шматковська зауважують, що соціально-

економічні аспекти структурної трансформації економіки України вимагають проведення реформ, спрямованих на зміну структури економічного виробництва. Для досягнення стійкого розвитку необхідно застосовувати комплексний підхід до вирішення соціально-економічних питань, що враховує інтереси усіх верств населення. Ключовим завданням у цьому процесі є впровадження ефективної політики у сфері зайнятості, яка сприятиме адаптації громадян до нових вимог ринку праці, а також розвиток соціальних програм і заходів для зменшення соціальної нерівності. Оптимальне виконання цих завдань забезпечується реалізацією програм, що сприяють відповідності української економіки стандартам ЄС, які активно впроваджуються в межах процесу євроінтеграції України [2]. Н. Шадура-Никипорець, О. Мініна та Ж. Дерій наголошують, що ефективна структура національної економіки повинна включати значну частку виробництв оборонного спрямування, інтегрованих у високотехнологічні ланцюги єдиної системи суспільного виробництва. Створення такої структури, забезпечення технологічної переваги та унікального шляху розвитку є ключовими пріоритетами для досягнення мети виживання та процвітання України [3, с. 57]. Зі свого боку Н. Фісуненко стверджує, що для України впровадження та активний розвиток цифрових трансформацій є ключовою умовою для модернізації економіки, підвищення її конкурентоспроможності, а також подолання фінансово-економічної кризи та її наслідків. Глибокий аналіз поточного стану економіки України в контексті цифрових змін показує, що подальший розвиток і комплексне впровадження цифрових технологій у всіх секторах національної економіки є неможливим без усунення існуючих перешкод. З огляду на це, вироблення та конкретизація стратегічного бачення цифрової трансформації, на думку науковиці, має супроводжуватися середньо- та довгостроковим стратегічним плануванням розвитку національної економіки [4].

Формулювання цілей статті. Метою цього дослідження є аналіз поточної структури економіки України, визначення основних напрямків її трансформації та оцінка потенційних наслідків глобалізації для сталого роз-

витку. Дослідження зосереджується на аналізі ключових економічних показників, динаміці експорту й імпорту, позиції України у світових рейтингах інноваційної діяльності та визначенні стратегічних пріоритетів для структурного розвитку в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Глобалізація створює нові можливості для інтеграції в міжнародні ринки, розширення торгівлі, залучення інвестицій і впровадження інноваційних технологій. Водночас цей процес вимагає перегляду національної економічної структури, щоб забезпечити її гнучкість, конкурентоспроможність і стійкість до зовнішніх шоків.

Економіка України історично базується на сировинному секторі, де ключову роль відіграють аграрна продукція, чорні метали та енергетичні ресурси. Проте така структура робить країну залежною від коливань світових цін, що знижує її економічну стійкість і ускладнює довготривале зростання. У цьому контексті актуальним є перехід до інноваційної, орієнтованої на високі технології моделі економіки, здатної забезпечити не лише стабільність, а й підвищення рівня життя громадян. Підвищення рівня участі України в глобальних інноваційних процесах, зміцнення технологічного потенціалу та розвитку наукоємних галузей є основними кроками для зменшення залежності від сировинного експорту та підвищення конкурентоспроможності.

Вивчення динаміки валового внутрішнього продукту (ВВП) за виробничим методом є надзвичайно важливим для розкриття теми структурної трансформації економіки України в умовах глобалізації (таблиця 1). Аналіз ВВП дозволяє отримати комплексне розуміння змін у структурі економіки, зокрема щодо ролі та динаміки окремих секторів, їхньої адаптації до зовнішніх та внутрішніх викликів, а також впливу національної економічної політики на розвиток різних галузей.

З огляду на дані таблиці 1, за досліджуваного періоду спостерігається зростання ВВП з 3,98 трлн грн у 2019 році до 6,54 трлн грн у 2023 році, хоча у 2022 році ВВП знизився до 5,24 трлн грн, що пов'язано з наслідками війни. Після цього у 2023 році відбулося відновлення до 6,54 трлн грн. Сільське, лісове та рибне господарство показали значне зростання у 2021 році, досягнувши 593,4 млрд грн. Однак у 2022 році, під впливом війни, значення зменшилося до 449,1 млрд грн, але знову зросло до 484,2 млрд грн у 2023 році. Цей сектор залишається важливою складовою еко-

номіки, але його нестабільність підкреслює потребу у диверсифікації. Добувна промисловість та розроблення кар'єрів демонструють нерівномірну динаміку з піковим значенням у 2021 році (351,1 млрд грн), але суттєвим спадом у 2022 році. Переробна промисловість зазнала подібних коливань, що вказує на її залежність від внутрішніх та зовнішніх умов, зокрема експорту та стабільності постачання сировини. Сектор постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря зростав з року в рік, особливо у 2023 році, коли він досяг 308,9 млрд грн. Це пов'язано з адаптацією до нових умов та інвестиціями у відновлення і стабілізацію енергетичної інфраструктури. Оптова та роздрібна торгівля, а також ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів стабільно зростають, досягнувши 826,1 млрд грн у 2023 році, що вказує на збереження внутрішнього споживчого попиту. Натомість транспорт і складське господарство показали зниження у 2022 році, що пов'язано з обмеженням логістичних ланцюгів під час війни. Операції з нерухомим майном залишаються стабільними, а у 2023 році досягли 318,9 млрд грн. Сфера послуг, зокрема інформація та телекомунікації, також продемонструвала зростання (260,3 млрд грн у 2023 році), що підкреслює зростання значення цифрових технологій і зв'язку. Видатки на державне управління значно зросли у 2022 році (1,14 трлн грн) і ще більше у 2023 році (1,45 трлн грн). Це вказує на зростання державних витрат, що пов'язане з військовими діями та соціальною підтримкою населення. Водночас видатки на освіту залишаються стабільними, але охорона здоров'я зросла у 2023 році (172,9 млрд грн), відображаючи важливість цих сфер у підтриманні соціальної стабільності в умовах кризи.

Таким чином, аналіз структури ВВП України у 2019-2023 роках показує, що, попри виклики, економіка країни продовжує трансформуватися та адаптуватися до нових умов, зокрема глобальних трендів і внутрішніх чинників.

Дослідження обсягів експорту та імпорту товарів є також важливим для розуміння структурної трансформації економіки України в умовах глобалізації (таблиця 2). Це дозволяє проаналізувати, які галузі стають рушіями економічного розвитку, а які поступово втрачають свої позиції на світовому ринку. У рамках глобалізації українська економіка не лише адаптується до світових стандартів і вимог, але й інтегрується в міжнародний поділ праці.

Таблиця 1

**Динаміка валового внутрішнього продукту
за виробничим методом у фактичних цінах, млн грн**

	2019	2020	2021	2022	2023
Валовий внутрішній продукт	3977198	4222026	5450849	5239114	6537825
Сільське, лісове та рибне господарство	356563	393077	593367	449148	484150
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	222210	193120	351148	229879	262563
Переробна промисловість	429084	426483	560527	398360	539182
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	124908	122878	180944	229907	308935
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	14436	16257	19143	16163	17211
Будівництво	107430	119441	150312	69299	103551
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	525974	588365	742123	645455	826112
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	264689	262453	295300	226716	283695
Тимчасове розміщування й організація харчування	35311	30834	49166	30057	38781
Інформація та телекомунікації	182667	209394	255635	206711	260336
Фінансова та страхова діяльність	115476	131903	161933	156365	155604
Операції з нерухомим майном	241493	268980	314763	236075	318868
Професійна, наукова та технічна діяльність	141523	137192	157569	99294	130169
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	62238	59895	67873	53799	63521
Державне управління; обов'язкове соціальне страхування	266656	306533	336451	1136937	1448051
Освіта	172645	186049	235042	222862	231031
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	95435	113642	134883	150430	172921
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	24053	24338	31910	26113	29276
Надання інших видів послуг	38837	35891	46637	42622	52417
Податки на продукти	565943	606560	780757	634573	841573
Субсидії на продукти	-10373	-11259	-14634	-21651	-30122

Джерело: складено на основі [5]

Аналіз обсягів експорту та імпорту товарів, що представлені у таблиці 2, відображає структурні зміни в економіці України в умовах глобалізації. Дані таблиці 2 за період з 2019 до січня-серпня 2024 року показують динаміку експорту основних товарних груп, що свідчить про посилення позицій аграрного сектору. Частка зернових культур, наприклад, зросла з 19,2% у 2019 році до 23,8% за січень-серпень 2024 року. Це вказує на поступове зміщення економічної структури України в бік сільського господарства. Інші товарні групи, такі як жири та олії, продемонстрували стабільне зростання (з 9,5% у 2019 році до 13,7% у 2024 році), що також підкреслює значення агропромислового комплексу. Водно-

час, частка експорту чорних металів значно зменшилася з 17,5% у 2019 році до 7,5% у 2024 році, що свідчить про складнощі у металургійній галузі, пов'язані з інфраструктурними руйнуваннями та скороченням виробництва під час війни.

В імпорті значний відсоток продовжують займати мінеральні палива, нафта і продукти її перегонки, хоча їх частка знизилася з 23,2% у 2022 році до 13,3% у 2024 році. Зменшення цієї частки вказує на зменшення обсягів споживання через економічну ситуацію. Імпорт електричних машин утримує стабільну позицію, коливаючись у межах 9-10,6%, що свідчить про потребу у високотехнологічній продукції та модернізації технологій всередині країни.

Таблиця 2

**Обсяги експорту та імпорту товарів,
частка яких у загальному товарному обсязі становить понад 5%**

Експорт								
2019			2022			січень-серпень 2024		
Товарні групи	тис. дол. США	%	Товарні групи	тис. дол. США	%	Товарні групи	тис. дол. США	%
Усього	50054605,8	100,0	Усього	44135592,5	100,0	Усього	27577758,2	100,0
II.10 зернові культури	9633333,9	19,2	II.10 зернові культури	9108153,5	20,6	II.10 зернові культури	6572574,5	23,8
II.12 насіння і плоди олійних рослин	2563242,3	5,1	II.12 насіння і плоди олійних рослин	3757692,3	8,5	II.12 насіння і плоди олійних рослин	1805468,9	6,5
III.15 жири та олії тваринного або рослинного походження	4732237,5	9,5	III.15 жири та олії тваринного або рослинного походження	5948570,7	13,5	III.15 жири та олії тваринного або рослинного походження	3777731,2	13,7
V.26 руди, шлак і зола	3590241,3	7,2	V.26 руди, шлак і зола	3079695,6	7,0	V.26 руди, шлак і зола	2120433,7	7,7
XV.72 чорні метали	8735988,2	17,5	XV.72 чорні метали	4532366,9	10,3	XV.72 чорні метали	2066848,5	7,5
XVI.85 електричні машини	2772044,3	5,5	XVI.85 електричні машини	2557286,7	5,8	XVI.85 електричні машини	1491373,4	5,4
Імпорт								
2019			2022			січень-серпень 2024		
Товарні групи	тис. дол. США	%	Товарні групи	тис. дол. США	%	Товарні групи	тис. дол. США	%
Усього	72843126,6	100,0	Усього	55295748,4	100,0	Усього	45191169,0	100,0
V.27 палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки	12172489,4	20,0	V.27 палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки	12811088,3	23,2	V.27 палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки	6028821,1	13,3
XVI.84 реактори ядерні, котли, машини	6658107,6	11,0	XVI.84 реактори ядерні, котли, машини	4199711,0	7,6	XVI.84 реактори ядерні, котли, машини	4267855,2	9,4
XVI.85 електричні машини	6654730,5	10,9	XVI.85 електричні машини	4959507,0	9,0	XVI.85 електричні машини	4778416,3	10,6
XVII.87 засоби наземного транспорту, крім залізничного	5796663,6	9,5	XVII.87 засоби наземного транспорту, крім залізничного	5227865,1	9,5	XVII.87 засоби наземного транспорту, крім залізничного	4994025,5	11,1

Джерело: складено на основі [6]

Ці показники експортно-імпоротної структури підкреслюють важливість диверсифікації економіки України, зміцнення її високотехнологічних галузей та агропромислового сектору. Окрім того, вони вказують на зміну економічних пріоритетів в умовах глобалізації

та актуальних викликів, що є ключовим аспектом теми наукової статті.

Дані таблиці 2 свідчать про структурні зміни в експорті та імпорті України, зокрема про зростання аграрного експорту та зменшення частки традиційних промислових

товарів (руди та металів) в умовах війни та глобалізації. Водночас імпорт відображає залежність України від паливно-енергетичних ресурсів та високотехнологічних товарів, що є важливими для забезпечення стабільного розвитку економіки в умовах структурної трансформації.

Вивчення позицій України у Глобальному індексі інновацій (Global Innovation Index, GII) дозволить відобразити інноваційний потенціал держави, рівень її науково-технічного розвитку та конкурентоспроможність на міжнародній арені, що є ключовими чинниками в умовах глобальних економічних змін (таблиця 3). Так, аналіз позицій України в GII дозволяє глибше зрозуміти тенденції розвитку інноваційного сектору країни, виявити слабкі місця у забезпеченні інноваційних ресурсів, а також оцінити ефективність існуючих державних стратегій у сфері науки, технологій та інновацій. Падіння України в рейтингу за останні роки, а також зниження загальної оцінки інноваційної діяльності, вказують на виклики, з якими зіштовхується країна через нестабільність, обмежені ресурси та зміну пріоритетів в умовах військових дій.

Крім того, показники GII за окремими напрямками, такими як результати інноваційної діяльності та вклад інноваційних ресурсів, допомагають оцінити, наскільки успішно країна інтегрується в глобальні інноваційні процеси та які аспекти потребують покращення.

Аналіз позицій України у Глобальному індексі інновацій (Global Innovation Index, GII) за період з 2019 по 2024 роки вказує на структурні зміни в економіці країни в умовах глобалізації та викликів, пов'язаних з війною. Протягом зазначеного періоду Україна демонструє коливання у своєму ранжуванні в глобальному масштабі. У 2019 році країна займала 47-е місце серед 129 країн, а у 2024 році вона знизилася до 60-го місця серед 133 країн. Це свідчить про значне падіння позицій Укра-

їни, яке сталося, попри попередні покращення, коли у 2020 році вона піднялася на 45-е місце.

Оцінка інноваційної діяльності також зазнала значного зниження: з 37,4 у 2019 році до 29,5 у 2024 році. Це вказує на те, що загальний рівень інноваційності в Україні зменшився, що є наслідком нестабільності, викликані військовими діями, економічними труднощами та зменшенням інвестицій у наукові дослідження та розробки.

Аналіз рангу за результатами інноваційної діяльності показує, що, попри зниження загального рангу, Україна зберігала відносно стабільні позиції до 2021 року (36-37 місце). Проте у 2022 році спостерігається значне падіння до 48-го місця, що відображає негативні наслідки військових дій на інноваційний потенціал країни. У 2023 році країна знову покращила свою позицію до 42-го місця, але у 2024 році повернулася до 54-го. Варто відзначити, що ранг за вкладом інноваційних ресурсів залишався вкрай низьким, з 82-го місця у 2019 році до 78-го у 2024 році. Це свідчить про те, що Україна зіштовхується з труднощами у залученні та використанні ресурсів для інноваційного розвитку, включаючи фінансування, людські ресурси та інфраструктуру.

Таким чином, результати аналізу Глобального індексу інновацій підкреслюють критичні виклики, з якими зіштовхується українська економіка в умовах глобалізації, а також необхідність стратегічних реформ у сфері інновацій та досліджень для покращення конкурентоспроможності на світовій арені. Ці чинники є важливими для розуміння структурної трансформації економіки України в умовах сучасних викликів.

З огляду на зазначене вище, підкреслимо, що Україна зіштовхується з потребою переорієнтації своїх експортно-імпортних пріоритетів, про що свідчать зміни в обсягах торгівлі зерновими культурами, жирами, рудою та чор-

Таблиця 3

Позиції України у Глобальному індексі інновацій (Global Innovation Index, GII)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ранг/Усього	47/129	45/131	49/132	57/132	55/132	60/133
Оцінка	37,4	36,3	35,6	31,0	32,8	29,5
Ранг за результатом інноваційної діяльності	36	37	37	48	42	54
Ранг за вкладом інноваційних ресурсів	82	71	76	75	78	78

Джерело: складено на основі [7–12]

ними металами. Структура експорту поступово зміщується до сировинних товарів, що забезпечує певну стабільність, але обмежує перспективи інноваційного розвитку. Водночас зростаюча частка технологічного імпорту, включаючи електричні машини та транспортні засоби, демонструє залежність від зовнішніх ринків у цих секторах. Позиції України в Глобальному індексі інновацій вказують на недостатній рівень розвитку інноваційного потенціалу, що негативно впливає на загальну конкурентоспроможність. Падіння в рейтингу та зниження оцінки за останні роки свідчать про значні виклики у сфері наукових та технологічних ресурсів. Тому успішна структурна трансформація потребує активної державної політики, яка сприятиме розвитку інноваційних ресурсів та зміцненню внутрішніх виробничих потужностей. Це дозволить Україні знизити залежність від зовнішніх поставок

та інтегруватися у світову економіку на більш вигідних умовах.

Висновки. Підсумовуючи дослідження, зауважимо, що з метою забезпечення стійкого економічного розвитку в умовах глобальної конкуренції, Україна має сконцентруватися на структурній диверсифікації економіки, розвитку високотехнологічного виробництва та стимулюванні інновацій. Сприятливі інвестиційні умови, орієнтовані на розвиток внутрішнього виробництва, можуть підвищити технологічний рівень промислових секторів, збільшити частку високотехнологічних експортних товарів та зменшити залежність від імпорту стратегічно важливих продуктів. Таким чином, структурна трансформація української економіки потребує інтегрованих реформ, спрямованих на інноваційний розвиток, технологічну модернізацію та активну участь у міжнародних економічних процесах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Большая О. В. Інноваційний розвиток економіки України у контексті глобалізації. *Економіка і регіон*. 2022. № 2(85). С. 74–80.
2. Подзізей В., Шматковська Т. Соціально-економічні аспекти структурної трансформації економіки України. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4014>
3. Шадура-Никипорець Н., Мініна О., Дерій Ж. Структурні трансформації економіки: вплив війни та пошук нової економічної парадигми для України. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. № 4(36). С. 49–60.
4. Фісуненко Н. Стратегічні пріоритети забезпечення ефективного розвитку економіки України в умовах цифрової трансформації: відповідь на сучасні виклики. *Економіка та суспільство*. 2023. № 55. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2864>
5. Валовий внутрішній продукт у фактичних цінах. Державна служба статистики України. 2024. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/nac_r.htm
6. Товарна структура зовнішньої торгівлі України. Державна служба статистики України. 2024. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2024/zd/tsztt/arh_tsztt2024_u.html
7. Global Innovation Index 2024. Unlocking the Promise of Social Entrepreneurship. URL: <https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4756>
8. Global Innovation Index 2023. Innovation in the face of uncertainty. URL: <https://www.wipo.int/web/global-innovation-index/2023/index>
9. Global Innovation Index 2022. What is the future of innovation-driven growth? URL: <https://www.wipo.int/web/global-innovation-index/2022/index>
10. Global Innovation Index 2021. Tracking Innovation through the COVID-19 Crisis. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2021.pdf
11. Global Innovation Index 2020. Who Will Finance Innovation? URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020.pdf
12. Global Innovation Index 2019: Creating Healthy Lives - The Future of Medical Innovation. URL: <https://tind.wipo.int/record/40245?v=pdf#files>

REFERENCES:

1. Bolshaya, O. V. (2022). Innovatsiynyi rozvytok ekonomiky Ukrainy u konteksti hlobalizatsii [Innovative development of the Ukrainian economy in the context of globalization]. *Ekonomika i rehion – Economy and region*, 2(85), 74–80 [in Ukrainian]

2. Podzizei, V., Shmatkovska, T. (2024). Sotsialno-ekonomichni aspekty strukturnoi transformatsii ekonomiky Ukrainy [Socio-economic aspects of the structural transformation of the Ukrainian economy]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, 62. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4014> [in Ukrainian]
3. Shadura-Nykyporets, N., Minina, O., Derii, Zh. (2023). Strukturni transformatsii ekonomiky: vplyv viiny ta poshuk novoi ekonomichnoi paradyhmy dlia Ukrainy [Structural transformations of the economy: the impact of war and the search for a new economic paradigm for Ukraine]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and prospects of economy and management*, 4(36), 49–60 [in Ukrainian]
4. Fisunenکو, N. (2023). Stratehichni priorityety zabezpechennia efektyvnoho rozvytku ekonomiky Ukrainy v umovakh tsyfrovoy transformatsii: vidpovid na suchasni vyklyky [Strategic priorities for ensuring the effective development of Ukraine's economy in the context of digital transformation: a response to modern challenges]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, 55. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2864> [in Ukrainian]
5. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy (2024). Valovyi vnutrishnii produkt u faktychnykh tsinakh [Gross domestic product in actual prices]. Available at: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/nac_r.htm [in Ukrainian]
6. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy (2024). Tovarna struktura zovnishnoi torhivli Ukrainy [Commodity structure of foreign trade of Ukraine]. Available at: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2024/zd/toszt/arh_toszt2024_u.html [in Ukrainian]
7. Global Innovation Index 2024. Unlocking the Promise of Social Entrepreneurship. Available at: <https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4756>
8. Global Innovation Index 2023. Innovation in the face of uncertainty. Available at: <https://www.wipo.int/web/global-innovation-index/2023/index>
9. Global Innovation Index 2022. What is the future of innovationdriven growth? Available at: <https://www.wipo.int/web/global-innovation-index/2022/index>
10. Global Innovation Index 2021. Tracking Innovation through the COVID-19 Crisis. Available at: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2021.pdf
11. Global Innovation Index 2020. Who Will Finance Innovation? Available at: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020.pdf
12. Global Innovation Index 2019: Creating Healthy Lives – The Future of Medical Innovation. Available at: <https://tind.wipo.int/record/40245?v=pdf#files>